

Fjalor shpjegues i termave dhe i shprehjeve të kadastrës

Explanatory dictionary of terms and expressions in cadastre

Ramiz S. Berisha

The author of this dictionary is Ramiz Berisha, who has a MEng degree in geodesy and geoinformatics from the Faculty of Geodesy of the University of Zagreb, where he graduated in 1982. He was born in Kosovo and attended the Geodesy High School in Đakovici. Upon graduating, he returned to Kosovo and stayed there until 2008, when he returned to Croatia. He has spent his entire career working on geodesy tasks, land redistribution, real estate, engineering geodesy and design.

Berisha is also the publisher of the dictionary. The associates who worked on it were Ariana Bakija Lopac, Fatos Shala, Ferid Gjikolli and Sebastian J. Krasniqi. It was reviewed by Prof. Dr. Kamer Nela, and Fatos Shala undertook the copy editing in Albanian, English, German, French and Croatian. The book was printed and published in Zagreb in 2016. It is a softcover edition measuring 16.5 × 24 cm and has 228 pages, ISBN 978-953-58794-0-4. It is written in Albanian and contains 372 terms and definitions from the area of the cadastre. Each term and explanation is accompanied by its equivalent names in English, German, French and Croatian.

The dictionary has the following chapters:

1. Cadastre terms
2. Cadastre and ownership records
3. Using the dictionary
4. Main text
5. Acronyms
6. Abbreviations
7. Index of terms in Albanian
8. Index of terms in English
9. Index of terms in German

10. Index of terms in French
11. Index of terms in Croatian
12. Bibliography

Expert terms in the cadastre and geodesy developed alongside some of the oldest sciences. According to many sources, the oldest geodetic measurements were made in Egypt, from where the names for the oldest measuring devices and aids took their names, some of which are still in use today – *alidade*, *almanac*, *almucantar*, *azimuth*, *limb*, *nadir*, etc. Then come Ancient Greek terms (*goniometer*, *geodesy*, *tachymetry*, *theodolite*, *topography*, *toponym*, etc.) and finally, many words from Latin and Romance languages (*cadastre*, *sextant*), etc. Among specific cadastral terms which have entered Albanian from other languages are words such as *prona* (property – from Byzantine times), *arë* (meadow – from Latin), and *fqinj* (neighbour – from Latin). These foreign expressions have become part of the expert language in Albanian.

Terms in information technology, computer data processing, geoinformation systems (GIS) and geoinformation technology only appeared in the late 20th century. In the last few years, the culture of writing and using Albanian on the internet, and the homogenisation of cultural identities accompanied by an exaggerated sense of cosmopolitan transformation, have resulted in the imposition of many expressions (including professional ones) from English, Italian and other languages, which have become incorporated in Albanian and used even when there are Albanian equivalents.

In the introduction, we are given a historical background.

Albanian customary law has undoubtedly also played a significant part in the development of terminology for civil law and the cadastre. Customary law (*consuetudo*, *mores*), or *e drejta zakonore* in Albanian, has been present for centuries. When the state legal system failed to function (which happened often), customary law continued to be observed in rural areas and played a vital role in society, in opposition to official state law. When there were no such entities as states, there were interesting aspects of customary law with pagan overtones, for example:

- The custom of *giving one's word*. Giving one's word was part of making a contract. Apart from physical and economic sanctions, a person who failed to fulfil their word was considered a traitor. It was not only the identified traitor who would suffer, but his family and even his descendants.
- The custom of *binding agreements*. The coffee-drinking ceremony was immensely important in economic aspects of life such as buying and selling houses, lands, and forests. If a sale was made without drinking coffee, it was considered invalid. If it was not confirmed by another coffee-drinking session, it was also invalid.

The foundations of Albanian terminology for the modern cadastre were laid at the time of the Kingdom of Albania. It developed alongside legal and technical terminology. In the latter part of the 20th century, Kosovo belonged to the Kingdom of Yugoslavia. There were no technical schools delivering lessons in Albanian, and

Fjalor shpjegues i termave dhe i shprehjeve të kadastrës

Objasnidbeni rječnik termina i izraza u katastru

Ramiz S. Berisha

Autor rječnika je Ramiz Berisha, mag. ing. geod et geoinf. Srednju geodetsku školu pohađao je u Đakovici na Kosovu, gdje je i rođen. Na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je 1982. godine. Nakon što je diplomirao vratio se na Kosovo, gdje ostaje do 2008. godine kad dolazi u Hrvatsku. Cijeli radni vijek radi u struci na geodetskim poslovima komasacije, katastra nekretnina, inženjerske geodezije i projektiranja.

Ramiz Berisha ujedno je i izdavač rječnika. S autorom su u pripremi rječnika surađivali: Ariana Bakija Lopac, Fatos Shala, Ferid Gjikolli i Sebastian J. Krasniqi. Ocjenjivač je bio prof. dr. Kamer Nela, a Fatos Shala lektor za albanski, engleski, njemački, francuski i hrvatski. Knjiga je tiskana i izdana 2016. u Zagrebu. Dimenzije su joj 16,5×24 cm, ISBN 978-953-58794-0-4, ima 228 stranica, meko je uvezana. Rječnik je napisan na albanskom jeziku, sadrži 372 termina s definicijama iz područja katastra. Svakom objašnjenju termina pridruženi su termini istog značenja na engleskom, njemačkom, francuskom i hrvatskom jeziku.

Rječnik sadrži ova poglavlja:

1. O terminima katastra
2. O katastru i evidenciji vlasništva
3. O upotrebi rječnika
4. Glavni tekst
5. Akronimi
6. Skraćenice
7. Kazalo pojmova na albanskom
8. Kazalo pojmova na engleskom
9. Kazalo pojmova na njemačkom
10. Kazalo pojmova na francuskom
11. Kazalo pojmova na hrvatskom
12. Literatura

Stručni izrazi u katastru i geodeziji razvijali su se usporedno s onima najstarijih znanosti čovječanstva. Prema mnogim izvorima, najstarije geodetske izmjere bile su u Egiptu, odakle dolaze nazivi najstarijih sprava i pomagala za geodetska mjerenja, tj. izrazi koje i danas upotrebljavaju geodetski stručnjaci kao što su alhidada, almanah, almukantarar, azimut, limb, nadir, itd. Potom slijede izrazi iz starogrčkog jezika (goniometar, geodezija, tahimetrija, teodolit, topografija, toponim, itd.), i naposljetku mnogo brojni izrazi prema latinskom i romanskim jezicima (katastar, libela, sekstant, trasa, itd.). Među posebnim izrazima katastra koji u albanski dolaze iz drugih jezika su: *prona* [posjed] (iz bizantinskog doba), *arë* [njiva], *fqinj* [susjed] (iz latinskoga, itd.). Ti strani izrazi postali su dio strukovnog albanskog jezika.

Termini iz područja informacija, računalne obrade podataka, prostornih informacijskih sustava (GIS) i geoinformatičke tehnologije pojavljuju se krajem XX. stoljeća. Posljednjih nekoliko godina kultura pisanja i uporabe albanskog jezika na internetu, proces homogenizacije kulturnih identiteta praćen prekomjernim osjećajima kozmopolitskih transformacija, nameću izraze (uključujući i profesionalne) iz engleskog, talijanskog i drugih jezika koji su inkorporirani u albanski jezik te upotrebljavani i onda kad su postojali albanski termini s istim značenjem.

U uvodnom dijelu možemo saznati i neke pojedinosti iz povijesti. Značaj u razvoju terminologije građanskog prava i katastra na albanskom, bez sumnje, ima i albansko

običajno pravo. Običajno pravo (*consuetudo, mores*), u izvornom: *e drejta zakonore*, među Albancima, je pravo koje je prisutno stoljećima. U okolnostima kada nisu funkcionirali pravni sustavi država (najčešće), to je pravo ostalo u životu u ruralnim sredinama imajući ključnu ulogu u društvu, suprotstavljajući se službenom državnom pravu.

Iz doba kada još nisu postojale države, objašnjene su neke kultne zanimljivosti iz običajnog prava s paganskim opterećenjima kao što su:

- kult *zadane riječi*. Zadana riječ pomagala je prilikom ispunjenja dogovora. Osim fizičkih i ekonomskih sankcija, pojedinac koji nije ispunio svoju riječ nazivan je izdajnikom. Identifikacija izdajnika ne prati samo pojedinca koji je prekršio zadanu riječ, već i njegovu obitelj, a možda i potomke.
- kult *povezivanja dogovora*. Svečanost "ispijanja kave", od velikog je značaja u pitanjima važnima za gospodarski život, kao što su: prodaja kuće, zemljišta, šume itd. Npr., ako je zemljište prodano bez "ispijanje kave" sporazum je nevažeći. Isto tako, ako se dogovor ne potvrđuje "ispijanjem kave", sporazum je nevažeći.

Polaganje temelja terminologije modernog katastra na albanskom jeziku počinje u doba Kraljevine Albanije. Terminologija se razvijala usporedno s pravnom i tehničkom terminologijom. Kosovo je krajem dvadesetih 20. stoljeća pripadalo Kraljevini Jugoslaviji. Pritom nije bilo tehničkih škola na albanskom jeziku, a službeni jezik bio je srpski jezik, što je spriječilo i razvoj terminologije na

the official language was Serbian. This hindered the development of terminology in Albanian. The development of a cadastral terminology in Albanian in Kosovo and other areas inhabited by Albanians in the Yugoslav Federation only began after 1969, when the School of Geodesy opened in Đakovica (Gjakova). Geodesy technicians from this school (who came from Kosovo, Macedonia, Montenegro, Preševo, and other places) made huge contributions to developing cadastral terminology in Albanian.

Today all developed societies have a cadastral system and record property in order to ensure high quality information about the place where they live. At the end of the 20th century, the cadastre was a classic register of plots. Cadastres in the region were similar to one another, based on the same principles and features. Cadastral office, as institutions, maintained cadastral plans or maps, using the plot as the basic unit. In Albania, the institution of the fiscal cadastre functioned up to the end of the 20th century. There were three types of cadastre: urban, agricultural and forest. In urban areas, plans were drawn to the scales of 1:1000 and 1:1500. Agricultural land was drawn to the scale of 1:25 000. Cadastral measurements to create the fiscal cadastre throughout the country were conducted between 1950 and 1953. With democratic change came the creation of the State Administration for the Property Register, in which the owners of all property were systematically entered. As in other countries in the region, the cadastre in Albania is in a stage of transformation into a multipurpose cadastre which will enable modern land information management.

In Kosovo, in parallel with the inherited cadastre, the Register of Property Rights was founded in 2002. The cadastre is based on the Cadastre Act which simultaneously envisages and regulates cadastral measurements within the state survey, geodetic works, and the maintenance and updating of cadastral information. The Kosovo Cadastre Agency is the central

body which deals with tasks in municipal cadastral offices in Kosovo.

Up to 2002, property rights were confirmed by notarised documents (*tapija*), while other actual rights were entered in intabulation books. Today, property rights are proven by a certificate of ownership, and the Property Act and other actual laws in Kosovo considers the owner of a property to be the person who held the *tapija* on the day the Act entered into force, if it was issued before 23 March 1989 and names the person or their legal descendants as the owners.

The Kosovo Register of Property Rights is organised within cadastral municipalities pursuant to data held by the cadastre and is based on certain principles: constitutive registration, public registration, the reliability and accuracy of entries, legality of registration and priority of registration. The Land Cadastre functions with the Register. The Cadastre is a public register which serves as a basis for entering property rights and regulating land registry books, or Register of Property Rights. The Cadastre is important for recording property, while the Register has the status of legal records.

Using the dictionary

The dictionary contains definitions of geodetic, legal, technical and other terms used today in the cadastre. They are arranged in alphabetical order. Some, mostly legal terms, are followed by their equivalents in Latin. The dictionary contains expressions, or groups of words which are important in cadastral terminology, particularly in the modern sense of managing land data.

Expressions which are close in meaning or synonymous are also included. The first expression given is the one which best corresponds to current everyday language, and the second is given as a synonym. For example, the term *parcela* has the synonym *ngastr* (plot).

Terms with the same meaning in other languages are separated by semi-colons. For example, in the English

translation, *parcel*; *cadastral parcel*; *land parcel*; *plot*. In these cases, any of the alternatives given can be used.

Abbreviations can be substituted for words which are often used. They have become part of modern terminology and facilitate professional communication. Some acronyms have come to replace the full names of organisations, institutions and associations. AKK is the abbreviation for *Agjencia Kadastrale e Kosovës* (Kosovo Cadastral Agency), and ZRPP for *Zyra e Regjistrimit të Palujtshmerive të Paluajtshme* (Local Office for Property Registration in Albania). Acronyms are written in capital letters with no full stops. Various abbreviations from English which are commonly used are also given, such as SDI for Spatial Data Infrastructure, which in Albanian would be pronounced *es-day-ee*, but should be pronounced *es-day-eye* if we want to identify it as an English abbreviation.

At the end of the book there is a list of terms and expressions arranged in alphabetical order in English, German, French and Croatia. This makes it easier to find a certain term in the body of the dictionary. The illustrations make the dictionary particularly accessible and interesting.

Examples from the dictionary

kadastër

A public institution which depicts the position, shape, surface area and users of plots with the basic aim of establishing taxation. It keeps and maintains cadastral measurements and details of land users. See types of cadastre (335).

Eng: cadastre; land cadastre; register of land parcels; land registration

Deutsch: Kataster

Fr: cadastre

Cro: katastar

kadastërdeti

The cadastre must include information on the sea, sea bed, underwater area and new surveys of underwater areas. It contains data on users, means and range of exploitation of

albanskom jeziku. Razvoj terminologije katastra na albanskom jeziku na Kosovu i u drugim područjima gdje su živjeli Albanci u jugoslavenskoj federaciji, uočava se nakon 1969. godine, kad je otvorena geodetska škola na albanskom jeziku u Đakovici (Gjakova). Geodetski tehničari te škole (s Kosova, Makedonije, Crne Gore, Preševa, i drugih mjesta u kojima su živjeli Albanci) u velikoj su mjeri pridonijeli razvoju katastarske terminologije na albanskom jeziku.

Danas, svaka razvijena društvena zajednica ulaže u katastarski sustav i upis nekretnina s ciljem osiguranja kvalitetnih informacija o prostoru na kojem živi. Krajem 20. stoljeća, katastar je bio klasični registar zemljišta. Na temelju načela i osnovnih posebnosti, katastri u regiji bili su vrlo slični jedni drugima. Katastarski uredi, kao institucije, održavali su katastarske planove ili karte oslanjajući se na zemljišnu česticu kao osnovnu jedinicu. U Albaniji je do kraja 20. stoljeća funkcionirala institucija fiskalnog katastra. Postojale su tri vrste katastra: urbani katastar, katastar poljoprivrednog zemljišta i katastar šuma. U urbanim sredinama koristili su se planovi mjerila 1:1000 i 1:500. Za poljoprivredna zemljišta koristili su se planovi mjerila 1:2500. Katastarske izmjere u cilju stvaranja fiskalnog katastra u cijeloj zemlji, provodile su se uglavnom od 1950. do 1953. godine. Demokratskim promjenama dolazi do stvaranja Državne uprave za upis nekretnina, gdje su se sustavno popisivali vlasnici nekretnina. Kao i u drugim zemljama regije, katastar u Albaniji je u fazi transformacije u višenamjenski katastar koji će osigurati suvremeno upravljanje zemljišnim informacijama.

Na Kosovu, paralelno s naslijedećim katastrom, 2002. godine osnovan je i djeluje Registar prava na nekretninama kojim se dokazuje pravo vlasništva na zemljištu. Katastar zemljišta zasniva se na Zakonu o katastru koji istodobno predviđa i regulira poslove katastarske izmjere u sklopu državne izmjere, geodetske radove, održavanje i ažuriranje katastarskih informacija. Katastarska agencija Kosova,

središnje je tijelo koje brine za radove u općinskim katastarskim uredima na Kosovu.

Na Kosovu, do 2002. godine, pravo vlasništva potvrđivalo se tapijama, dok su se druga stvarna prava upisom u intabulacijskim knjigama. Danas se imovinska prava dokazuju samo pomoću izvoda o vlasništvu, dok Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima na Kosovu smatra vlasnike nekretnina osobe koje na dan stupanja toga Zakona na snagu imaju tapiju kojom su oni ili njihovi pravni potomci imenovani kao vlasnici, a takva tapija izdana prije 23. ožujka 1989.

Registar prava na nekretnine Kosova organiziran je u sklopu katastarskih općina i na temelju podataka koji se nalaze u katastru, a oslanja se na načela: konstitutivne registracije, javne registracije, pouzdanost i točnost upisa; zakonitost registracije i prioriteta registracije. Na Kosovu, zajedno s Registrom prava na nekretnine funkcionira i katastar zemljišta. Katastar je javni registar koji služi kao osnova za upis prava vlasništva, odnosno za sređivanje zemljišnih knjiga, tj. Registra prava na nekretnine. Katastar je važan za evidenciju nekretnina, dok Registar prava na nekretnine ima značenje pravne evidencije.

O uporabi rječnika

Rječnik sadrži definicije geodetskih, pravnih, tehničkih i drugih pojmova koje se danas upotrebljavaju u katastru. Svi termini poredani su abecednim redom. Neki od njih, s područja prava, sadrže u zagradama i istoznačnicu na latinskom jeziku. Rječnik sadrži i izraze tj. skupove riječi koji su važni za terminologiju katastra, posebno u modernom smislu upravljanja zemljišnim informacijama.

Izrazi za termine koji su, po značenju, vrlo bliski ili sinonimi, također su uključeni u rječnik. U tim slučajevima odabran je izraz koji za određeni termin više odgovara trenutačnom razvoju jezika današnjice, a drugi izraz za isti termin blizak po značenju ostavljen je kao sinonim. Kao npr. kod

termina *parcela* stoji vidi *ngastr* (čestica).

Termini koji imaju isto značenje na drugim jezicima, odvojeni su točkom i zarezom. Na primjer, za termin katastarska čestica na engleskom stoji: *parcel; cadastral parcel; land parcel; plot*. U ovim slučajevima postoji mogućnost alternativnog izbora jednog od navedenih izraza.

Skraćenice zamjenjuju riječi koje se često koriste. Na određeni način sastavni su dio terminologije današnjice te olakšavaju profesionalnu komunikaciju. Skraćenice poznate kao akronimi često zamjenjuju duga imena organizacije, ustanove, udruge i sl. Npr. AKK je skraćenica za *Agjencia Kadastrale e Kosovës* (Katastarska Agencija Kosova), ZRPP je skraćenica za *Zyra e Regjistrimit të Palujtshmerive të Palujtshme* (Mjesni ured za upis nekretnina u Albaniji). Akronimi se pišu velikim slovima, bez točke između njih ili iza njih. Razne skraćenice koje dolaze iz engleskog jezika često se koriste i ima ih mnogo. Na primjer, SDI za *Spatial Data Infrastructure*, na albanskom jeziku treba čitati *sëdëi*, a da bismo identificirali da skraćenica dolazi iz engleskog jezika treba čitati slovo po slovo kao *es-di-ai*.

Na kraju rječnika su popisi termina, tj. izraza sastavljeni abecednim redom na engleskom, njemačkom, francuskom i hrvatskom jeziku. Popisi služe lakšem pronalaženju određenog termina u rječniku. Posebna vrijednost rječnika su ilustracije koje rječnik čine pristupačnijim i zanimljivijim.

Primjeri iz rječnika

kadastër

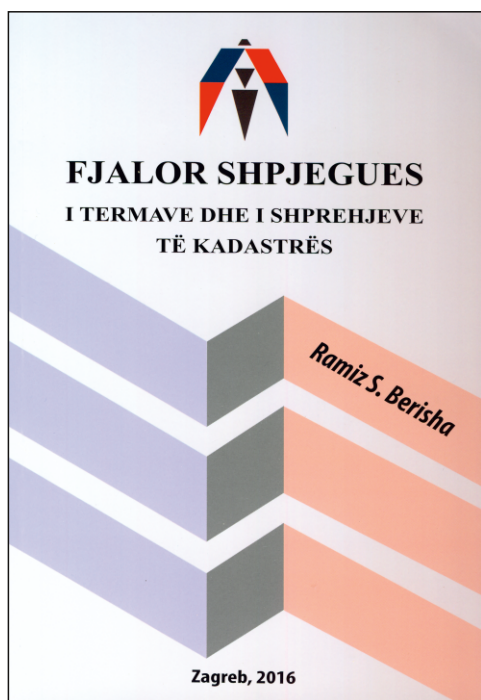
Javna ustanova prikaza položaja, oblika, površine i korisnika zemljišta koja ima osnovnu namjenu utvrđivanje razreza poreza. Čuva i održava podatke katastarskih izmjera kao i podatke o korisnicima zemljišta. Vidi vrste katastra (335).

Eng: cadastre; land cadastre; register of land parcels; land registration

Deutsch: Kataster

Fr:cadastre

Cro: katastar

the sea, sea bed and underwater area, along with a register of objects, works, phenomena, etc. which are of importance to navigation and maritime traffic. See types of cadastre (335).

Eng: maritime cadastre
Deutsch: See kataster
Fr: cadastre maritime
Cro: pomorski katastar

kadastërfiskal

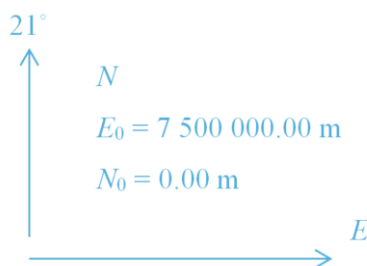
The land cadastre which determines taxation and other dues from owners or proprietors. It is special in accurately determining the surface areas of plots and confirming the fertility of each cadastral land plot on which taxation is based.

Eng: land taxation cadastre
Deutsch: Steuerkataster
Fr: cadastre de la fiscalité
Cro: porezni katastar

projeksion hartografik i Kosovës

The map projection of Kosovo has been in official use since 2001, and was

created in the Geodetic reference framework KOSOVAREF01. The reference coordinate system and map projection serve to determine the positions of points in the territory of Kosovo for use by the state cadastre and topographic mapping. This is the Gauss-Krüger projection, where the axis N is the projection of the meridian which corresponds to 21° geodetic longitude, and the intersection with the projection of the equator is axis E. The origin has the coordinates $N = 0$ and $E = 7,500,000$, and the local linear scale at the central meridian is $m = 0,9999$. The altitude above sea level is the origin of the level of the Adriatic Sea based on mareographs in Dubrovnik, Split, Bakar, Rovinj and Kopar (1971.5). See Gauss-Krüger projection (245), KOSOVAREF01 (150).

Eng: Map Projection of Kosovo
Deutsch: Kosovarische Kartenprojektion
Fr: projection cartographique du Kosovo
Cro: kartografska projekcija Kosova

projeksion hartografik i Maqedonisë

The official map projection of Macedonia goes back to the Yugoslav Federation, and was introduced by the Military-Geographic Institute in Belgrade. It is based on Bessel's ellipsoid. The reference coordinate system

and map projection serve to determine the position of points in the territory of Macedonia for the state cadastre and topographic mapping. This is the Gauss-Krüger projection, where the axis N is the projection of the meridian which corresponds to 21° geodetic longitude, and the intersection with the projection of the equator is axis E. The origin has the coordinates $N = 0$ and $E = 7,500,000$, and the local linear scale at the central meridian is $m = 0,9999$. The altitude above sea level is the origin of the level of the Adriatic Sea based on the mareograph in Trieste (1875).

Eng: Map Projection of Macedonia
Deutsch: Makedonische Kartenprojektion
Fr: projection cartographique du Macédoine
Cro: kartografska projekcija Makedonije

Finally, we should mention that this dictionary was issued 36 years after the multilingual geodetic dictionary published by the Yugoslav Association of Geodetic Engineers and Surveyors, which presented geodetic terms in eight languages; Serbo-Croatian (Croato-Serbian), Slovenian, Macedonian, Albanian, French, English, German and Russian. In the meantime, geodesy has undergone significant changes in all areas, including the cadastre. Therefore, we can recommend this dictionary to anyone who for any reason needs to use professional terminology for the cadastre in Albanian.

Faik Gashi, Miljenko Lapaine ■

kadastërdeti

Katastar mora sadrži podatke o moru, morskom dnu, i morskom podmorju kao i nove izmjere podmorskih površina. Sadrži podatke o korisnicima, načinu i opsegu iskorištavanja mora, morskog dna i morskog podmorja kao i upis objekata, radova, pojava itd., koje su od važnog interesa za sigurnost putovanja i prometa na moru. Vidi vrste katastra (335).

Eng: maritime cadastre

Deutsch: See kataster

Fr: cadastre maritime

Cro: pomorski katastar

kadastërfiskal

Katastar zemljišta koji ima za cilj određivanje razreza poreza i drugih davanja vlasnika ili posjednika. Poseban je u točnosti određivanja površina čestica i utvrđivanju plodnosti svake katasterske čestice zemljišta na osnovi čega se osniva razrez poreza.

Eng: land taxation cadastre

Deutsch: Steuerkataster

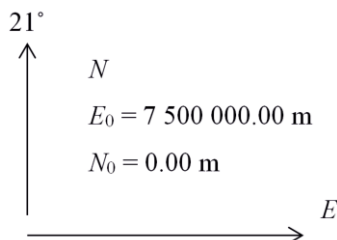
Fr: cadastre de la fiscalité

Cro: porezni katastar

projeksion hartografik i Kosovës

Kartografska projekcija Kosova u službenoj je upotrebi od 2001. godine, ostvarena je u Geodetskom referentnom okviru KOSOVAREF01. Referentni koordinatni sustav i kartografska projekcija služe za određivanje položaja točaka na teritoriju Kosova za potrebe državnog katastra i topografske kartografije. To je Gauss-Krügerova projekcija, os N je projekcija meridijana kojem odgovara 21° geodetske dužine, a presjek s projekcijom ekvatora je os E. Ishodište ima koordinate $N = 0$ i $E = 7\,500\,000$ m, a lokalno linearno mjerilo na srednjem meridijanu $m = 0,9999$. Nadmorska

visina je polazna točka razine Jadranskog mora koja se temelji na mareografima u Dubrovniku, Splitu, Bakru, Rovinju i Kopru (1971,5). Vidi: projekcion Gauss-Krüger (245), KOSOVA-REF01 (150).

Eng: Map Projection of Kosovo

Deutsch: Kosovarische

Kartenprojektion

Fr: projection cartographique du

Kosovo

Cro: kartografska projekcija

Kosova

projeksion hartografik i Maqedonisë

Kartografska projekcija Makedonije koja je u službenoj uporabi potječe od jugoslavenske federacije, a uveo ju je Vojnogeoграфski institut Beograda. Temelji se na Besselovom elipsoidu. Referentni koordinatni sustav i kartografska projekcija služe za određivanje položaja točaka na teritoriju Makedonije za potrebe državnog katastra i topografske kartografije. To je Gauss-Krügerova projekcija, os N je projekcija meridijana kojem odgovara 21° geodetske duljine, a presjek s projekcijom ekvatora je os E. Ishodište ima koordinate $N = 0$ i $E = 7\,500\,000$ m, a lokalno linearno mjerilo na srednjem meridijanu $m = 0,9999$. Nadmorska visina je polazna točka razine Jadranskog mora koja se temelji na mareografu u Trstu (1875).

Eng: Map Projection of Macedonia

Deutsch: Makedonische

Kartenprojektion

Fr: projection cartographique du

Macédoine

Cro: kartografska projekcija

Makedonije

Navedimo na kraju da je ovaj rječnik objavljen 36 godina nakon Višejezičnog geodetskog rječnika, koji je izdao Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije, a uveo je geodetske termine na osam jezika: srpsko-hrvatskom (hrvatsko-srpskom), slovenskom, makedonskom, albanskom, francuskom, engleskom, njemačkom i ruskom. U međuvremenu je geodezija doživjela značajne promjene u svim područjima pa i u katastru. Stoga ovaj rječnik preporučamo svima onima kojima su na bilo koji način potrebni stručni termini iz katastra na albanskom jeziku.

Faik Gashi, Miljenko Lapaine ■